

**UCHWAŁA NR L/938/14
RADY MIASTA OŚWIĘCIM**

z dnia 26 marca 2014 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za rok 2013 wraz z wykazem potrzeb związanych z realizacją zadań w tym zakresie.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 135 ze zm.) -

Rada Miasta Oświęcim postanawia:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za rok 2013 wraz z wykazem potrzeb związanych z realizacją zadań w tym zakresie, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

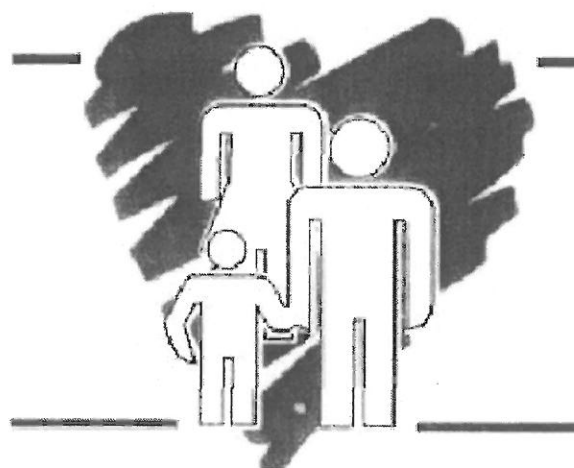
Piotr Hertig

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr L/938/14

Rady Miasta Oświęcim

z dnia 26 marca 2014 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za rok 2013 wraz z wykazem potrzeb związanych z realizacją zadań w tym zakresie.

Marzec 2014

I. Podstawa prawna

Zadania związane z organizacją systemu zapewniającego pomoc dziecku i rodzinie zostały przypisane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 135 ze zm.) wszystkim szczeblom samorządu terytorialnego, jako zadanie własne lub zlecone z zakresu administracji rządowej. Do zadań własnych gminy, zgodnie z art. 176 ustawy, należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art 193 ust. 8.

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została powierzona przez gminę miasto Oświęcim Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, gmina również wspierała działalność placówek wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie miasta Oświęcim.

II. Działania realizowane przez gminę miasto Oświęcim w 2013 roku

Zmiany w kierunkach polityki społecznej wobec dziecka i rodziców doświadczających trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji rodzicielskich, mające na celu wzmacnianie kompetencji rodziny, jako najbardziej właściwego i podstawowego środowiska dla harmonijnego rozwoju dziecka znalazły swój wyraz w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodzina to przede wszystkim środowisko życia, to w rodzinie winny być zaspokajane podstawowe potrzeby człowieka - jako jednostki oraz potrzeby rodziny - jako systemu. W oparciu o ustawę gmina miasto Oświęcim realizuje działania pomocowe w zakresie:

- * Pracy z rodziną,
- * Pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną

Zadanie to realizowano w formie:

1. Konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. W ramach działania udzielono:

* Konsultacji/porad pedagogicznych - **54** w zakresie m. in.: umiejętności budowania pozytywnych relacji rodzinnych, nauki słuchania potrzeb dziecka, nauki konstruktywnego rozwiązywania problemów wychowawczych, umiejętności odkrywania mocnych stron rodziny, nauki pracowania na zasobach rodziny.

* Konsultacji/porad terapeutycznych - **287** w zakresie m. in.: poradnictwa dotyczącego problemu alkoholowego, nauki radzenia sobie z nawrotem choroby i utrzymywaniem abstynencji od spożywania napojów alkoholowych, motywowania i promowania trzeźwego trybu życia, budowania sieci wsparcia w przeciwdziałaniu choroby alkoholowej, budowania poczucia własnej wartości przez osoby z problemem alkoholowym.

* Konsultacji/porad prawnych - **272** w zakresie m. in.: spraw dotyczących kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w tym rozvodu i rozpadu pożycia małżeńskiego, separacji, opieki nad dziećmi, obowiązku alimentacyjnego, władzy rodzicielskiej, kurateli.

2. Organizowanie dla rodzin zajęć ukierunkowanych na rozwój i doskonalenie umiejętności w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

W celu podniesienia kompetencji społecznych i rodzicielskich rodzin wieloproblemowych w tym, przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zrealizowano dwie edycje warsztatów dla rodziców "Akademia wychowania". Celem warsztatów było:

- * odkrywanie osobistych kompetencji, cech, właściwości i umiejętności przydatnych w wychowaniu dzieci na co dzień,
- * zwiększanie umiejętności rodzicielskich,
- * podniesienie kompetencji w zakresie komunikacji w relacji rodzic-dziecko,
- * wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za wychowanie własnego dziecka,
- * wzmacnianie rodziców w pełnieniu roli wychowawczej poprzez edukację w zakresie komunikacji i rozwiązywania problemów, kontaktu z dzieckiem, znaczenia zasad i wymagań w rozwoju dziecka, rozwijania samodzielności.

Warsztat pedagogiczny „Akademia wychowania” był realizowany w dwóch edycjach składających się z pięciu spotkań, w łącznej ilości 20 godzin zegarowych. W warsztatach udział wzięło 16 uczestników.

3. Asystent rodziny - wzmacnianie roli rodziny.

Rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, rodziny wielodzietne, wieloproblemowe, a także te, w których dzieci zostały okresowo umieszczone w pieczy zastępczej, zostały objęte wsparciem i pomocą asystenta rodziny. Do zakresu zadań asystenta rodziny należy przede wszystkim: bezpośrednia praca z rodzicami, praca z dzieckiem oraz budowanie skutecznego planu pomocy rodzinie przy aktywnej współpracy wszystkich członków rodziny. Celem pracy asystenta jest przede wszystkim przywracanie rodzinom zdolności do samodzielnego funkcjonowania w obszarach i dziedzinach, w których sobie nie radzą. Coraz więcej rodzin doświadcza bezradności życiowej, jak również wychowawczej. Asystent rodziny dociera do tych rodzin, które zagrożone są wykluczeniem społecznym lub też w codziennym swoim funkcjonowaniu doświadczają różnego rodzaju dysfunkcji. Czynniki występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny, które w sposób destrukcyjny wpływają na ich funkcjonowanie to:

- * uzależnienie jednego lub obojga rodziców (od alkoholu, leków i inne),

- * niewystarczające kompetencje rodzicielskie - występowanie zaniedbań w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- * niewystarczające środki finansowe do zaspokajania potrzeb życiowych rodziny,
- * niski poziom świadomości o obowiązkach rodziny wobec jej członków, w tym przede wszystkim wobec dzieci,
- * braku odpowiedniego przygotowania do życia w rodzinie,
- * samotne rodzicielstwo,
- * przemoc w rodzinie.

W celu podejmowania skutecznych działań w zakresie wzmacniania roli rodziny prowadzono także pracę z rodziną metodą interdyscyplinarną. W tym celu powoływano Zespół ds. Wspierania Rodziny, który budował skuteczny plan naprawczy wobec rodziny. W 2013 roku powołano 16 Zespołów, do których zapraszani byli: pracownicy socjalni, asystenci rodziny, członkowie rodziny, terapeuta MOPS, dzielnicowi KPP Oświęcim, kurator zawodowy oraz kurator społeczny SR w Oświęcimiu, specjalista pracy z rodziną oraz Koordynator Sekcji Specjalistycznej Pracy Socjalnej i Profilaktyki Społecznej. Intensywna, skuteczna i konsekwentna praca asystentów rodziny w środowisku pozwoliła na efektywne budowanie sieci wsparcia instytucjonalnego i społecznego. W 2013 roku asystenci rodziny prowadzili pracę z 40 rodzinami z tego:

- * **2 rodziny** korzystały ze wsparcia asystenta rodziny **do 3 miesięcy**,
- * **17 rodzin** korzystało ze wsparcia asystenta rodziny **powyżej 3 do 12 miesięcy**,
- * **15 rodzin** korzystało ze wsparcia asystenta rodziny **powyżej 1 roku**,
- * **6 rodzin**, z którymi asystent rodziny zakończył pracę objęte zostały monitoringiem.

Jedna z tych rodzin, została zobowiązana Postanowieniem Sądu Rejonowego w Oświęcimiu do współpracy z asystentem rodziny.

Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu umożliwiły pokonanie trudności z jakimi zmagali się rodziny wieloprotymowe oraz przyczyniły się do ustabilizowania życia rodzinnego, poprawy wzajemnych relacji i więzi rodzinnych. Obok działań edukacyjnych, profilaktycznych i zaradczych skierowanych do rodzin wieloprotymowych w 2013 roku zrealizowano również działanie o charakterze środowiskowym. W celu budowania integracji rodziny oraz praktycznej nauki spędzania wolnego czasu przez całą rodzinę, Ośrodek zorganizował ognisko integracyjne, w którym udział wzięło 19 rodzin objętych asystenturą.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Wśród narzędzi wsparcia rodziny biologicznej niezwykle ważne miejsce zajmują placówki wsparcia dziennego. Placówki te, działające w formie opiekuńczej, specjalistycznej i podwórkowej, umożliwiają dzieciom dostęp do różnorodnych zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych stanowiących dla wielu z nich jedyną szansę rozwoju swoich zainteresowań. W 2013 roku dwa podmioty z terenu gminy miasto Oświęcim uzyskały zezwolenie Prezydenta Miasta Oświęcim na prowadzenie placówki wsparcia dziennego. Placówki te zapewniają opiekę i wsparcie dla 80 dzieci.

W celu budowania kompleksowego wsparcia dla rodzin niezaradnych wychowawczo, Ośrodek poszerzył pomoc rodzinom o wsparcie Wolontariuszy. Była to pomoc skierowana do dzieci z problemami edukacyjnymi oraz rodziców potrzebujących wsparcia w opiece nad dziećmi. Z tej formy wsparcia skorzystało 7 rodzin.

W 2013 roku nie została zawarta żadna umowa na pełnienie funkcji rodziny wspierającej. Asystent rodziny radził sobie samodzielnie z rodzinami objętymi wsparciem.

III. Budżet zadania

Całkowity budżet, jaki w 2013 roku został wykorzystany na realizację zadania to kwota 167.717,83 zł. W kwocie tej uwzględniono również dotację z budżetu państwa pozyskaną w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2013 – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, w wysokości 43.206,00 zł, która została wykorzystana zgodnie z harmonogramem wydatków. W ramach powyższych środków finansowych pokryto wydatki na wynagrodzenie dwóch etatów asystentów rodziny oraz ½ etatu specjalisty koordynującego zadania w zakresie wspierania rodziny. Sfinansowano również wynagrodzenia specjalistów, takich jak: prawnik, pedagog i konsultant dla osób z problemem alkoholowym, którzy w ramach umów cywilnoprawnych realizowali usługi poszerzające zakres świadczonego wsparcia przez tut. Ośrodek. Ponadto poniesiono wydatki na zakup materiałów biurowych i doposażenia stanowisk pracy, jak i ich utrzymanie oraz szkolenia rozwijające kompetencje asystentów rodziny i specjalisty koordynującego pracę asystentów rodziny. W ramach budżetu poniesiono wydatki na pokrycie części kosztów na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W roku 2013 poniesiono częściowe koszty związane z utrzymaniem i opieką dla 22 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, t.j.:

- * 5 w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- * 5 w rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia opiekuńczego,

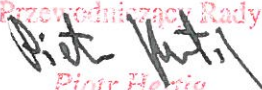
- * 8 w rodzinie zastępczej zawodowej,
- * 1 w rodzinie zastępczej niezawodowej,
- * 3 w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

W wyniku prowadzonej pracy spośród w/w dzieci dwoje zostało adoptowanych, jedno dziecko powróciło do rodziny biologicznej.

IV. Potrzeby związane z realizacją zadania

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny w gminie miasto Oświęcim, niezbędne jest:

- * Utrzymanie dotychczasowego zatrudnienia asystentów rodziny i w przypadku takiej konieczności stworzenie dodatkowego etatu oraz zabezpieczenie środków na zwiększenie profesjonalizacji zawodu poprzez doskonalenie zawodowe,
- * Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- * Zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnienie specjalistów, m.in. prawnika, pedagoga, psychologa oraz specjalistę świadczącego usługi w zakresie problemu alkoholowego celem zapewnienia kompleksowego wsparcia i pomocy całej rodzinie,
- * Zabezpieczenie środków finansowych na wspieranie funkcjonowania placówki wsparcia dziennego na terenie miasta Oświęcim.

Przewodniczący Rady

Piotr Hertig